

OLMEEKIT,
MAYAT, INKAT
JA ATSTEEKIT

Amerikan korkeakulttuurit

Muinaiset korkeakulttuurit

Näistä eristyksissä kehittyivät Amerikan korkeakulttuurit noin 2000 eaa.

Ensimmäiset korkeakulttuurit kehittyivät Mesopotamiassa ja Aasiassa noin 4000 eaa.

Migration Routes, 40,000–10,000 B.C.

INTERACTIVE

Interactive Feature

Keräily- ja pyyntiheimot vaelsivat etsien alueita, joissa olisi riistaa ja kasveja. Amerikkaan kehittyi erilaisia kulttuureja.

At the Meadowcroft Rockshelter site in Pennsylvania, pre-Clovis blades have been found that date back many thousands of years.

Ensimmäiset asukkaat tulivat Amerikkaan viimeisen jäkauden aikana.

Early Civilizations, 1200 B.C.–A.D. 700

The region in which the Olmec arose included lush forests. Numerous

Olmeeakit ovat antaneet runsaasti vaikutteita alueen myöhemmille korkeakulttuureille.

Olmeeakit kehittivät Amerikan ensimmäisen korkeakulttuurin (1200 eaa. – 400 eaa)

Olmekkien sivistynyt kulttuuri poikkesi ympäröivistä yksinkertaisista heimokulttuureista

He hallitsivat ajanlaskun, olivat taitavia kivenkäsittelijöitä ja rakensivat suuria monumentteja.

Olmekkekulttuurin tuhon n. 400 eaa. on arveltu johtuneen jokien uomien luontaisesta vaihtelusta, merenpinnan noususta ja tulivuorenpurkauksista.

ion, 900 B.C.

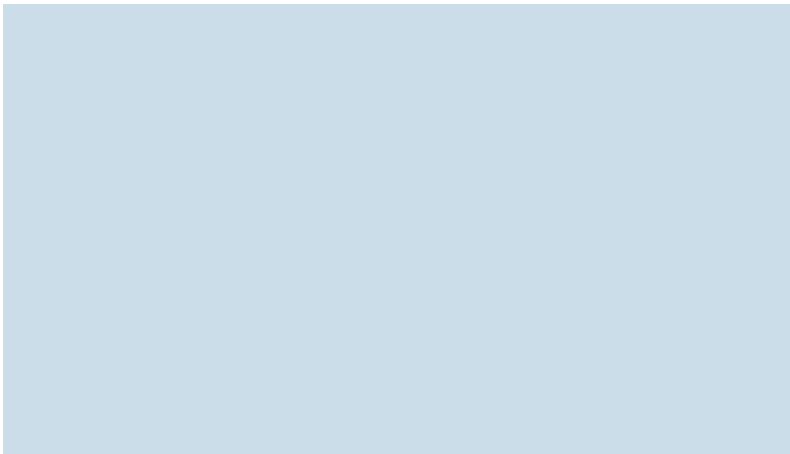
■ Olmec homeland
■ Oaxaca Valley

Olmekkien kaupankäynti toi vaurautta ja levitti heidän kulttuuriaan laajalle alueelle.

Bay of Campeche

PACIFIC OCEAN

Mayat

Väli-amerikan
kehittynein
kulttuuri n. 400 eaa.
– 300 jaa.

Rauniokaupungit
jäänteinä.

Taide korkeatasoista

Kirjoitusjärjestelmä

Kalenteri

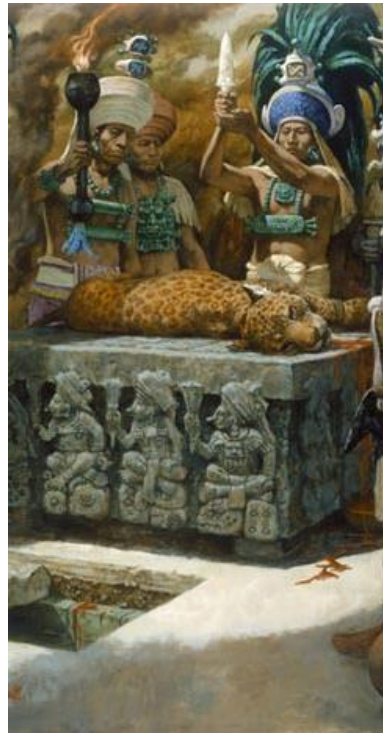
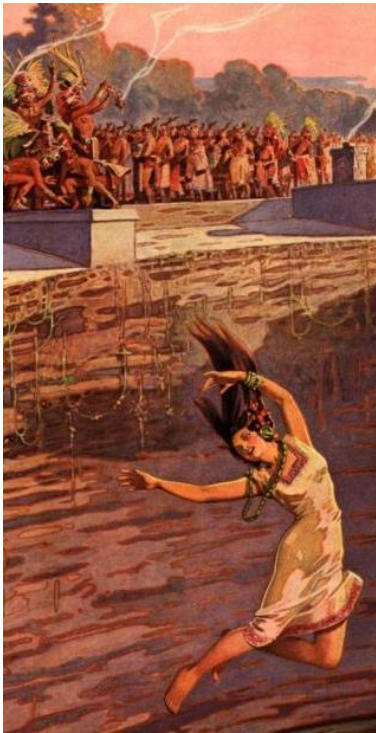
Mayatemppeli

Mayakaupungin keskeisin rakennus oli korkea pyramidimainen mayatemppeli, jonka huipulla suoritettiin uskonnollisia rituaaleja.

Mayoan uskonnolliset rituaalit

Polyteismi.

Temppelit ja rituaalit.

Uhrit: verta, ruokaa,

eläimiä ja

ihmisuhreja jumalten

kunniaksi.

Kalenteri, astrologia.

Matematiikka.

Mayojen saavutuksia

Matematiikka esim. nollan käyttö.

Astrologia: laskivat tarkasti planeettojen ratoja ja merkitsivät muistiin havaintojaan

Kalenteri, jossa oli 365 päivää.

Lääketiede: ompelivat haavoja hiuksilla ja valmistivat toimivia hammas-, jalka- ja käsiproteeseja.

Asteekkien valtakunta

Asteekkien korkeakulttuuri vallitsi v.1427 - 1521 (kunnes espanjalaiset valloittajat tuhosivat sen.)

Pääkaupunki Tenochtitlán
(*Mexico City*)

orbis

Herkkuhetkiä

valmistivat
sapotillapuun
mahlasta
purukumia,
jolla he
puhdistivat
hampaansa.

pitivät
kaakaopavuis
ta ja -
valmistivat
niistä veteen
sekoitettua
kaakaota

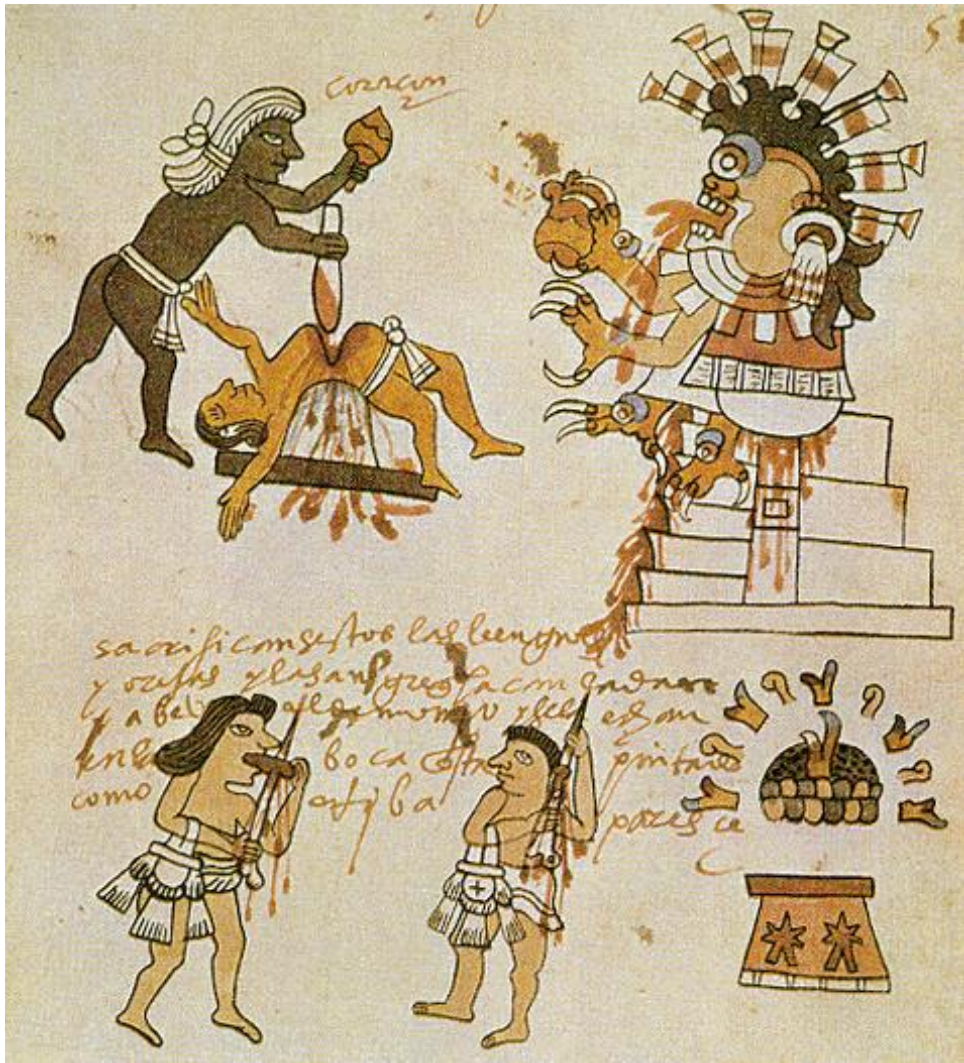

tykkäsivät Popcornista
– asteekit rakastivat
paukkumaissa, jota he
valmistivat avotulella.
Paahdettuja
maissinjyviä myös
uhrattiin jumalille.

Ihmisverta ja temppeleitä

Asteekit uskoivat, että höyrystetty ihmisveri pitää auringon liikkeessä. Pelottavan auringonpimennyksen torjumiseksi he uhrasivat ihmisiä uhrialttarilla.

Sateenjunalalle ihminen uhrattiin heittämällä hänet korkealta jyrkänteeltä veteen.

Inkojen valtakunta

Nousi Etelä-Amerikan
mahtavimmaksi kulttuuriksi 1400-
luvulla.

Inkat laajensivat valtakuntaa
armeijan avulla ja alistivat
valloitetut heimot.

Hyvän tieverkoston ansiosta sotilaat
voitiin nopeasti siirtää levottomille
alueille ja tavaroita saatiin
kuljetettua pääkaupunkiin.

Machu Picchu, kuuluisin kaupunki

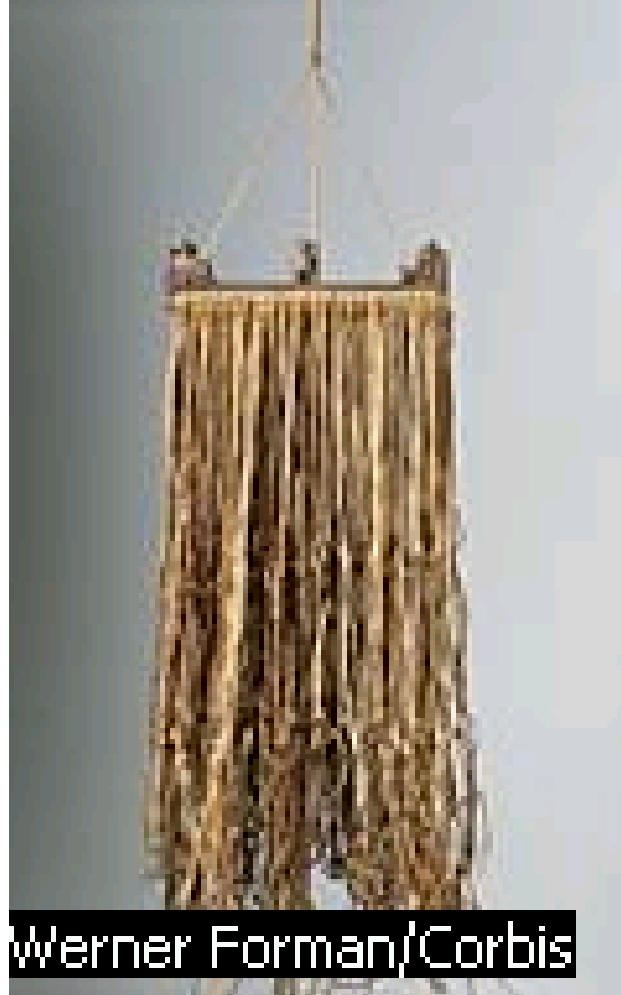

Inkojen saavutuksia

- Solmunauhat eli khiput olivat inkojen nuorakirjoitusta.
- Alkoivat viljellä perunaa.
- Inkat rakensivat lähes 40 000 km teitä
- Rakensivat kestäviä siltoja
- Loistavia kultaseppiä

Riippusilta, solmukirjoitusta x 2.

